

Wybrane metody prowadzenia konsultacji publicznych

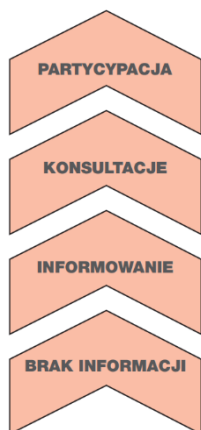
Konsultacje publiczne

Samo pojęcie konsultacji publicznych jest stosunkowo nowe w terminologii dotyczącej procesu legislacyjnego na poziomie rządowym. Umocowanie prawne dla tego procesu znalazło się po raz pierwszy w Regulaminie pracy Rady Ministrów obowiązującym od 2014 r.

Pojęcie konsultacji publicznych odnosi się wyłącznie do prac nad projektami dokumentów rządowych (ustaw, rozporządzeń, założeń do ustawy, strategii, programów, stanowisk rządu do poselskich projektów ustaw). Projekt ustawy może zostać skierowany do konsultacji publicznych (podobnie jak do uzgodnień lub opiniowania) po wpisaniu go do wykazu prac legislacyjnych Rady Ministrów.

Z uwagi na znaczące różnice, konsultacje publiczne nie mogą być utożsamiane z konsultacjami społecznymi, który to termin był dotąd w powszechnym użyciu w odniesieniu do wszystkich procesów konsultacyjnych włączających aktorów spoza grona samej administracji.

Ryc. Drabina partycypacji

Podstawa konsultacji publicznych

W ramach dawnych konsultacji społecznych projekt ustawy był przekazywany zarówno podmiotom zainteresowanym z uwagi na przedmiot ustawy, jak również podmiotom, z którymi obowiązek skonsultowania projektu wynikał bezpośrednio z obowiązujących przepisów.

Obecny Regulamin pracy Rady Ministrów dokonuje podziału dotychczasowych konsultacji społecznych na dwa odrębne procesy:

- w ramach konsultacji publicznych projekt przedstawia się organizacjom społecznym lub innym zainteresowanym podmiotom albo instytucjom, których opinia jest pożądana z uwagi na treść projektu ustawy,
- w toku opiniowania projekt przekazywany jest określonym podmiotom, gdy obowiązek taki wynika z odrębnych przepisów lub gdy dotyczy działalności tych podmiotów. Konsultacje, w tym konsultacje publiczne są niezbędnym narzędziem do przeprowadzenia rzetelnej i kompleksowej Oceny Wpływu.

Konsultacje należy rozpoczynać już na możliwie wczesnym etapie prac, w szczególności na etapie koncepcyjnym (w odniesieniu do ustaw – na etapie opracowania założeń). Konsultacje publiczne nie zastępują zasięgnięcia opinii o projektach aktów prawnych, lecz są ich

uzupełnieniem, dedykowanym jak najszerszemu gronu odbiorców. Celem konsultacji publicznych jest zebranie uwag do projektu dokumentu rządowego od podmiotów spoza sektora organów i instytucji państwowych, w tym zwłaszcza od organizacji społecznych, a także obywateli, którzy wyrażą chęć zgłoszenia takich uwag. Powinny więc one być prowadzone w sposób otwarty i powszechny, zapewniający każdemu obywatelowi dostęp do konsultowanych dokumentów i możliwość wypowiedzenia się, a także otrzymanie możliwie pełnie uargumentowanych odpowiedzi na zgłoszone uwagi.

Organizator konsultacji publicznych jest zobowiązany przestrzegać zarówno wymogów formalnych, określonych w Regulaminie pracy Rady Ministrów, jak i podstawowych zasad prowadzenia konsultacji. Dobrze przeprowadzone konsultacje, w szczególności konsultacje publiczne, mogą przynieść szereg różnorodnych korzyści.

Podstawą prawną dla przeprowadzania konsultacji są postanowienia rozdziału 3 w dziale III Regulaminu.

Konsultacje pisemne za pomocą platformy online

Taki rodzaj konsultacji polega na uruchomieniu platformy internetowej, która umożliwia zapoznanie się z danym problemem, różnymi możliwościami jego rozwiązania oraz wyrażenie swojej opinii (np. przy użyciu forum, czatu lub ankiety internetowej). Można w ten sposób prowadzić również formalne konsultacje publiczne w ramach procesów legislacyjnych np. na stronie rządowej www.konsultacje.gov.pl, prowadzone są konsultacje w zakresie planowanych rozporządzeń Rady Ministrów, konsultacje na portalu Mamzadanie.org.pl czy konsultacje prawa unijnego na stronie Komisji europejskiej w zakładce Konsultacje. W treści ogłoszenia umieszczonego na platformie do konsultacji on-line przedstawia się w skrócie, możliwie prostym językiem, istotę propozycji, tak by użytkownik serwisu wiedział, czego dokładnie dotyczy dana konsultacja i jaka intencja przyświeca autorom propozycji. Warto również umieścić tam pytania odnoszące się do głównych dylematów towarzyszące powstawaniu propozycji (np. dokumentu) oraz kwestii, które w sposób szczególny interesują autorów. W przypadku wybrania tej metody szczególnie istotna jest dobra dystrybucja informacji np. poprzez umieszczenie jej w widocznym miejscu na stronie internetowej ministerstwa, wykorzystanie mediów społecznościach, ale też wysyłkę zaproszenia do udziału w konsultacjach do różnych interesariuszy – podmiotów, potencjalnie zainteresowanych danych tematem. Można to czynić drogą mailową i pocztą tradycyjną wraz z podaniem terminu na zgłaszanie uwag oraz poprzez umieszczanie analogicznych informacji na stronach internetowych kluczowych z punktu widzenia najważniejszych typów interesariuszy.

Konsultacje z wykorzystaniem serwisów i platform pozwalają na zdobycie komentarzy od dużej liczby odbiorców, a ich uwagi są od razu publiczne i mają do nich dostęp wszyscy zainteresowani. Wyzwaniem i pewnym ograniczeniem jest to, że mogą z niej korzystać jedynie osoby posługujące się sprawnie Internetem, a w przypadku platformy konsultacje.gov.pl tylko ci obywatele którzy dysponują profilem zaufanym ePUAP, a w przypadku innych podmiotów – ci, którzy złożyli wniosek o dostęp do tej platformy.

piątek, 29 marca 2019, data aktualizacji serwisu: 29.03.2019 o godzinie 12:20

Status prawny	Struktura organizacyjna	Legislacja	Petycje	Majątek	Zamówienia publiczne	Praca i praktyki	Ogłoszenia	Wykonywanie orzeczeń TK	Aplikacja legislacyjna
Projekty założeń projektów ustaw		Projekty ustaw		Projekty rozporządzeń		OSR ex post			

Wyszukaj w pomocy

Wpisz nazwę (e-mail) użytkownika Wpisz hasło użytkownika

Tu jesteś: > Strona RPL >

Rodzaj projektu
Wybierz rodzaj projektu

Tytuł projektu
Wpisz tytuł dokumentu

Data utworzenia (od -do)
Data utworzeni - Data utworzeni

Wnioskodawca
dowolny

Numer z wykazu prac legislacyjnych:

Ostatnio dodane projekty

Tytuł	Data utworzenia
Projekt rozporządzenia Ministra Przedsiębiorczości i Technologii zmieniającego rozporządzenie w sprawie przyznawania środków na wspieranie procesu restrukturyzacji przemysłowego potencjału obronnego	29-03-2019
Projekt ustawy o minimalnej odległości dla planowanego przedsięwzięcia sektora rolnictwa, którego funkcjonowanie może wiązać się z ryzykiem powstawania uciążliwości zapachowej	29-03-2019
Projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie pomocy publicznej i pomocy de minimis	28-03-2019

Zdj. Strona www Rządowego Centrum Legislacji

Spotkanie konsultacyjne otwarte

W przypadku spotkań otwartych, publicznie dostępnych, kluczowy staje się sposób dystrybucji informacji o ich przeprowadzeniu. Na tego rodzaju spotkaniach niezbędne jest zwięzłe przedstawienie powodów, dla których podejmowana jest dana inicjatywa legislacyjna i istoty konsultowanej propozycji. Następnie powinno się stworzyć uczestnikom realną możliwość zadawania pytań i komentowania propozycji. Metody tej powinno się używać jako forum wymiany informacji, a także do identyfikowania problemów, poglądów i preferencji społecznych. Aby uczynić spotkania publiczne bardziej efektywnymi, można podzielić uczestników na zespoły robocze oraz zapewnić czas na zadawanie pytań.

Wysłuchania publiczne

To szczególny typ spotkania konsultacyjnego, charakteryzującego się precyzyjnie określonymi zasadami. Jego istota polega na tym, że organizatorzy konsultacji, w tym decydenci obecni na

spotkaniu występują głównie w roli słuchaczy. Kluczową kwestią w wysłuchaniu jest właśnie to, że stroną mówiącą są osoby prywatne i przedstawiciele instytucji uczestniczący w spotkaniu. Chęć uczestnictwa w wysłuchaniu publicznym może zgłosić każda zainteresowana osoba. Najważniejsza jest dobra i szeroka dystrybucja informacji na ten temat. W ogłoszeniu trzeba określić termin przesyłania zgłoszeń oraz zaznaczyć czy w przypadku ich dużej liczby udział będą mogli wziąć wszyscy chętni, czy przewiduje się procedurę losowania uczestników. Organizatorzy ustalają maksymalny czas trwania jednej wypowiedzi, a spotkanie kończy się dopiero, gdy wypowie się każdy uczestnik. Zgodnie z art. 9 ustawy o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa informacja o terminie wysłuchania publicznego dotyczącego projektu rozporządzenia podlega udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej co najmniej na 7 dni przed dniem wysłuchania publicznego (szczegóły określa rozporządzenie). Zgodnie z jego postanowieniami wysłuchanie publiczne może być przeprowadzone samodzielnie, wyłącznie z udziałem podmiotów, które zgłosiły zainteresowanie pracami nad projektem rozporządzenia w trybie określonym w art. 7 ustawy o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, albo łącznie z międzyministerialną konferencją uzgodnieniową dotyczącą projektu tego rozporządzenia. Wysłuchanie publiczne przygotowuje i prowadzi przedstawiciel komórki organizacyjnej urzędu, która opracowała projekt rozporządzenia. Prowadzący wysłuchanie publiczne umożliwia przedstawienie stanowiska wszystkim uczestnikom wysłuchania publicznego.

Wysłuchanie publiczne przeprowadzane w parlamencie regulują przepisy rozdziału 1a działu II Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 80a, w związku z art. 80 ust. 1a Regulaminu Senatu. Decyzję o przeprowadzeniu wysłuchania publicznego podejmują odpowiednie komisje w formie uchwały.